

29 Μαΐου, 1992

{ΠΙΚΗΣ, Δ/στής}

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΟΣΦΙΛΗ,

Αιτητής.

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ, ΜΕΣΩ ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗ
ΤΜΗΜΑΤΟΣ ΟΔΙΚΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ Ή/ΚΑΙ ΑΛΛΟΥ

Καθ' ων η αίτηση.

(Υπόθεση Αρ. 808/91).

5 Λέξεις και φράσεις — "Συνήθης Διαμονή" — Ο τόπος όπου, κατά κανόνα διαμένει κάποιος, άσχετα από μελλοντικές προθέσεις — Διάκριση από τη "μόνιμη διαμονή", η οποία συναρτάται με τις προθέσεις για μόνιμη εγκατάσταση "domicile". — Διαμονή στο εξωτερικό, για λόγους σπουδών, πληροί τις προϋποθέσεις της συνήθους διαμονής.

10 Επικαλούμενος τις πρόνοιες του Καν. 4(2)(δ)(ι), του Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984 (Κ.Δ.Π. 66/84), ο αιτητής υπέβαλε αίτηση για εισαγωγή και εγγραφή μηχανοκίνητου οχήματος, πέραν των δύο ετών, ως πρόσωπο που είχε τη συνήθη διαμονή του στο εξωτερικό και επέστρεψε στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση. Η αίτησή του 15 αυτή απορρίφθηκε από τους καθ' ων η αίτηση, γιατί θεωρήθηκε πως η διαμονή του στην Ελλάδα, για λόγους σπουδών, δεν συνιστούσε συνήθη διαμονή, όπως απαιτείτο από τον Κανονισμό. Ακολούθησε η παρούσα προσφυγή.

20 Άμεσος λόγος προσβολής της επίδικης απόφασης ήταν πλάνη περί το νόμο, η οποία προέκυψε από εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του όρου " συνήθης διαμονή".

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

Η συνήθης διαμονή προσώπου είναι ο τόπος που, κατά κανόνα, διαμένει, άσχετα και ανεξάρτητα από μελλοντικές προθέσεις. Το κριτήριο είναι αντικειμενικό. Η "συνήθης διαμονή" διακρίνεται από τη μόνιμη διαμονή, που συναρτάται με τις προθέσεις για μόνιμη εγκατάσταση "domicile". Ο όρος "συνήθης διαμονή" είναι αλληλένδετος με τις πραγματικότητες της διαμονής. Η συνήθεια πρέπει να είναι σταθερή και να έχει νόμιμο έρεισμα. 5

Στην προκείμενη περίπτωση, ο αιτητής διέμενε, καθόλο τον υπέρ τετραετή κύκλο των σπουδών του, στην Ελλάδα όπου, εξ αντικειμένου, είχε τη συνήθη διαμονή του. 10

Διαπιστώνεται ότι, οι καθ' ων η αίτηση λειτούργησαν κάτω από πλάνη ως προς το δίκαιο, στη λήψη της επίδικης απόφασης, γεγονός που την καθιστά τρωτή και υποκείμενη σε παραμερισμό. 15

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες Υποθέσεις:

Matsas v. Republic (1985) 3 C.L.R. 54 · 20

Reg. v. Barnet LBC, Ex p. Shah [1983] 3 W.L.R. 16 ·

Ioannou v. Republic (1986) 3 C.L.R. 1263 25

Michael v. Republic (1986) 3 C.L.R. 2067·

Christou and Others v. Republic (1988) 3(C) C.L.R. 2563· 30

Inland Revenue Commissioners v. Lysaght [1928] A.C. 234·

Levene v. Inland Revenue Commissioners [1928] A.C. 217·

Spyrou and Others v. Republic (No.2) [1973] 3 C.L.R. 627· 35

Police v. Ekdotiki Eteria (1982) 3 C.L.R. 63.

Προσφυγή.

Προσφυγή κατά της απόφασης των καθ' ων η αίτηση, με την οποία απέρριψαν αίτημα του αιτητή για εγγραφή οχήματός του, πέραν των δύο ετών. 40

N. Παλαευσταθίου, για τον αιτητή. 45

Α. Ματπουρίδης, Δικηγόρος της Δημοκρατίας, για τους καθ' ων η αίτηση.

Cur. adv. vult.

5

ΠΙΚΗΣ, Δ.: Μεταξύ της 15/9/86 και 30/3/91 ο αιτητής φοιτούσε στη Σχολή Ευελπίδων και διέμενε στην Ελλάδα. Μετά το πέρας των σπουδών του επέστρεψε στην Κύπρο, όπου η μόνιμη κατοικία του. Έφερε μαζί του όχημα, την 10 εγγραφή του οποίου ζήτησε, επικαλούμενος τις πρόνοιες του Καν. 4(2)(δ)(i) του περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Κανονισμών του 1984 (Κ.Δ.Π. 66/84). Ο κανονισμός επιτρέπει, κατ' εξαίρεση, (α) την εγγραφή μηχανοκινήτου, ηλικίας πέραν των δύο ετών, εφόσον 15 εισάγεται για ίδια χρήση για τα προσεχή δύο έτη, (β) από πρόσωπο που έχει τη συνήθη διαμονή του στο εξωτερικό και το οποίο (γ) επιστρέφει στην Κύπρο για μόνιμη εγκατάσταση. Οι καθ' ων η αίτηση απέρριψαν το αίτημα, για το λόγο ότι ο αιτητής δεν είχε, κατά τη διάρκεια των 20 σπουδών του, τη συνήθη διαμονή του στην Ελλάδα.

Ο άμεσος λόγος για τον οποίο προσβάλλεται η απόφαση, είναι πλάνη περί το νόμο, η οποία προκύπτει από εσφαλμένη ερμηνεία και εφαρμογή του όρου "συνήθης 25 διαμονή" στα αδιαμφισβήτητα γεγονότα της υπόθεσης. Τα γεγονότα, τα οποία στοιχειοθετούν τη διαφορά, αποκαλύπτουν ότι, κατά τη διάρκεια των σπουδών του ο αιτητής διέμενε, κατά το πλείστον, στην Ελλάδα και επισκεπτόταν την Κύπρο περιοδικά κατά τη διάρκεια των 30 διακοπών.

Η κυπριακή νομολογία αναγνωρίζει τη διάκριση μεταξύ συνήθους διαμονής και μόνιμης εγκατάστασης. Η διάκριση μεταξύ των δύο εννοιών αναγνωρίζεται και από τον 35 κανονισμό τον οποίο επικαλείται ο αιτητής. Στη *Matsas v. Republic* (1985) 3 C.L.R. 54, ο τότε Δικαστής και νυν Πρόεδρος του Ανωτάτου Δικαστηρίου Α. Ν. Λοΐζου, επεσήμανε τη διάκριση μεταξύ συνήθους και μόνιμης διαμονής, υιοθετώντας στο προκείμενο την προσέγγιση της 40 δικαστικής επιτροπής της Βουλής των Λόρδων στη *Reg. v. Barnet LBC, Ex p. Shah (H:L.(E.))* [1983] 2 W.L.R. 16. Η *Matsas* ακολουθήθηκε σε σειρά μεταγενέστερων αποφάσεων του Ανωτάτου Δικαστηρίου [βλ. *Ioannou v.*

Republic (1986) 3 C.L.R. 1263· **Michael v. Republic** (1986) 3 C.L.R. 2067· και **Christou v. Republic** - Case No. 229/87 - αποφασίστηκε την 14/12/88, δημοσιεύτηκε στο (1988) 3 C.L.R. 2563]. Στη **Barnet**, το Δικαστήριο εκκινούμενο από τις προγενέστερες αποφάσεις της δικαστικής Επιτροπής της Βουλής των Λόρδων στις **Inland Revenue Commissioners v. Lysaght** [1928] A.C. 234, H.L.(E.), και **Levene v. Inland Revenue Commissioners** (1928) A.C. 217 H.L. (E), και τη συμφυή έννοια του όρου "ordinarily resident" (συνήθης διαμονή), έκρινε ότι, στον επίμαχο όρο πρέπει να αποδοθεί η συνήθης έννοια που επιβάλλεται και από τη γραμματική ερμηνεία των λέξεων. Η συνήθης διαμονή προσώπου είναι ο τόπος που κατά κανόνα διαμένει, άσχετα και ανεξάρτητα από μελλοντικές προθέσεις. Το κριτήριο είναι αντικειμενικό. Η "συνήθης διαμονή" διακρίνεται από τη μόνιμη διαμονή, που συναρτάται με τις προθέσεις για μόνιμη εγκατάσταση, "domicile". Όπως υποδεικνύεται στη **Barnet**, ο όρος "συνήθης διαμονή" είναι αλληλένδετος με τις πραγματικότητες της διαμονής. Η συνήθεια πρέπει να είναι σταθερή και να έχει νόμιμο έρεισμα. Η παραμονή στο Ηνωμένο Βασίλειο φοιτητών από την αλλοδαπή για εκπαιδευτικούς σκοπούς, κρίθηκε στη **Barnet** ότι, είχε τα χαρακτηριστικά της συνήθους διαμονής, και εφόσον σχετιζόταν με σταθερό εκπαιδευτικό πρόγραμμα, μπορούσε να αποτελέσει το βάθος για τη διεκδίκηση εκπαιδευτικών οφελημάτων από τις βρετανικές Αρχές, νοουμένου ότι ικανοποιούσε το κριτήριο της τριετούς διάρκειας (που θέτει η αγγλική νομοθεσία).

Στην προκείμενη περίπτωση, ο αιτητής διέμενε καθόλο τον υπέρ τετραετή κύκλο των σπουδών του στην Ελλάδα όπου, εξ αντικειμένου, είχε τη συνήθη διαμονή του.

Διαπιστώνεται ότι οι καθ' ων η αίτηση λειτούργησαν κάτω από πλάνη ως προς το δίκαιο στη λήψη της επίδικης απόφασης, γεγονός που την καθιστά τρωτή και υποκείμενη σε παραμερισμό. Ενόψει αυτής της κατάληξης, που καθιστά εξ αρχής την απόφαση άκυρη, δεν παρίσταται ανάγκη διερεύνησης των άλλων λόγων, οι οποίοι έχουν προβληθεί για την ακύρωση της πράξης. Ένας από αυτούς, αφορά τη συνταγματικότητα των κανονισμών, οι οποίοι προσβάλλονται ως αντινομικοί προς τις διατάξεις του άρθρου 23.3 του Συντάγματος,

όπως έχουν ερμηνευθεί στη *Spyrou and Others (No. 2) v. Republic* (1973) 3 C.L.R. 627. Η θεώρηση της συνταγματικότητας νόμων ή κανονισμών επιχειρείται, μόνο εφόσον η κρίση του θέματος είναι απαραίτητη για την επίλυση της διαφοράς [βλ. *Police v. Ekdotiki Eteria* (1982) 2 C.L.R. 63]. Όπου ο άμεσος λόγος της διοικητικής απόφασης κρίνεται ανυπόστατος, η εξέταση της συνταγματικότητας των Κανονισμών θα προσελάμβανε θεωρητικό χαρακτήρα. Επομένως, δε θα επεκταθούμε στην εξέταση του θέματος.

Οι άλλοι λόγοι, οι οποίοι έχουν προβληθεί για την ακύρωση της απόφασης, οι οποίοι επίσης δε θα διερευνηθούν ενόψει της κατάληξης στην οποία έχουμε αχθεί, είναι :-

(α) η εγκυρότητα των κανονισμών με αναφορά στην αρχή *ultra-vires*, και

(β) η ευχέρεια του Έφορου Μηχανοκινήτων Οχημάτων να αναθέσει τη διερεύνηση ή απόφαση, για την εγγραφή οχήματος, σε αρχή άλλη από τον ίδιο.

Η προσφυγή επιτυγχάνει και η επίδικη απόφαση ακυρώνεται βάσει του άρθρου 146.4(β) του Συντάγματος. Δεν εκδίδεται διαταγή για τα έξοδα.

Η προσφυγή επιτυγχάνει χωρίς έξοδα.